

Che!

Ernesto Che Guevara

Alberto Kordas foto på Che med den svarta baskern, den röda stjärnan och den djupa blicken, är ett av vår tids allra mest spridda, återgivet i tidningar och böcker, på affischer, tröjor, märken ...

Ches liv har blivit film och konstverk, dikter har skrivits och han har besjungs på många, många språk. Ches egen förebild i tanke och handling var Fidel Castro, på samma sätt som han själv har blivit - och förblir - inspiration för generationer av frihetskämpar i världen, och mest av allt i Latinamerika. Enligt Time Magazine var Che Guevara en av 1900-talets mest betydande gestalter.

Vem var han? Varför förblir hans bild symbol för kampen för en mänskligare värld?

Han sårades den 8 oktober 1967 i eldstrid mot USAs Gröna baskrar i Bolivias berg. Han fördes till byn Higuera i Bolivia och mördades på morgonen den 9 oktober, kl 13.10 lokal tid under överinseende av en CIA-agent, som liksom USA-styrkan flugits dit för ändamålet. När budskapet kom den 8 oktober på morgonen om att Che tillfångatagits mobiliserades krafter över hela världen för att rädda hans liv. I Stockholm genomförde den nybildade Svensk-Kubanska Föreningen sin första demonstration.

Som ung argentinsk läkare körde Che motorcykel runt Latinamerika och såg det elände och förtryck som ursprungsfolken levde i efter århundraden av europeisk kolonial utplundring, på 1900-talet upptrappad av USA-bolagen.

Han befann sig i Guatemala 1954 när dess progressiva president störtades av USA-bolag och CIA, och folket störtades tillbaka i eländet.

1956 i Mexiko träffade han Fidel Castro och anslöt sig till den kubanska 26-julirörelsens gerillakamp i Sierra Maestra, han blev kommandant och ledde befrielsen av den strategiska staden Santa Clara som öppnade vägen för Fidels frihetskonoj till huvudstaden Havanna.

Han blev chef för Jordreformens industrialiseringsavdelning i Kuba och sedan centralbankschef. Han kritiserade Sovjetunionen – vars ekonomiska stöd blev livsnödvändigt för Kubas överlevnad under USAs hårda ekonomiska blockad – för att med kapitalistiska metoder undergräva de socialistiska idealen och möjligheterna att bygga ett socialistiskt samhälle.

Men han ville tillbaka till sina hemtrakter, hans mål var hela Latinamerikas befrielse. I avvaktan på rätt tidpunkt reste han 1965 till Afrika för att bistå Kongos befrielseströrelse efter mordet på ledaren Lumumba. Under mellanlandning i Tanzania skrev han sitt berömda traktat ”Socialismen och människan i Kuba”, om den solidariska människa som är målet för all frihetskamp. Därifrån sände han också sitt berömda budskap till Tricontinentalmötet i Havanna: ”Vietnam får inte lämnas ensamt. Allt vårt handlande är ett enda stridsrop mot imperialismen, och en vädjan till folken om enighet och sammanhållning gentemot människosläktets främsta fiende: Nordamerikas Förenta Stater.”

Men planerna för frihetskampen i Bolivia spräcktes på ett tidigt stadium och slutade i nederlag och död. Bolivias befrielse – med Che i tanke och handling - och Latinamerikas, fick vänta i 40 år. Men USA kan inte finna sig i Latinamerikas självständighet och Che lever i försvaret av revolutionerna i Venezuela, Bolivia, Ecuador, Nicaragua, El Salvador och i de sociala rörelserna i hela världsdelen. Och i kubanernas försvar mot USAs ständigt pågående ekonomiska krigföring.

Che lever, kampen fortsätter! /Eva Björklund 2017

”Allt vårt handlande är ett stridsrop mot imperialismen, och en enträgen bön till folken om enighet och sammanhållning gentemot människosläktets stora fiende: Nordamerikas Förenta Stater.”

”Var än döden må överraska oss är den välkommen, om bara vårt stridsrop nått någon annans öra, om bara någon annans hand sträckts ut för att fatta våra vapen och andra människor stämt upp sorgesången över oss med smattrande kulsprutor och nya rop på kamp och seger.”

I avskedsbrevet till sin barnaskara, skrev Che ”Kom ihåg att revolutionen är det viktiga och att ensam, var och en för sig, gör ingen av oss någon skillnad.

Framför allt hoppas jag att ni alltid ska ha förmågan att i djupet av er själ känna varje orättvisa som begås mot någon människa, var som helst i världen.

Det är den finaste egenkap en revolutionär kan ha.”

Kommersialismen
skapar främlingskap
och varudyrkan

"Tillåt mig, med risk att verka löjlig, säga att den sanna revolutionären drivs av stor kärlek. Det är omöjligt att tänka sig en äkta revolutionär utan denna egenskap. En revolutionär måste besjålas av en stark känsla av medmänsklighet, rättvisa och sanning, för att inte hamna i extremism eller kylig skolastik, för att inte isoleras från folket."

"Bolivar hade rätt när han kämpade för att ena Latinamerika mot USA och Spanien"

Kapitalet skriver inga recept.
Jag är ingen kock.
Kolonierna kommer att spela en viktig roll.

"Marxismen är ingen dogm utan vägledning till handling."

"För varje dag är det fler runt om i världen som tycker Marx är användbar för den tid vi lever i."

"Jag är inte intresserad av en ekonomisk socialism utan kommunistiskt moral. Vi kämpar på en gång mot elände och främlingskap. Om kommunismen lämnar samvetet därhän skulle den kunna fördela rikedomarna men aldrig uppnå revolutionär moral."

50 år
efter sin sista
dag
i jordelivet den
8 oktober 1967
lever Che.
Han lever i den
antiimperialistiska
kampen
var den än förs.

Vem var han?
Varför förblir
hans bild
symbol för
all världens
kamp för en
mänskligare
värld?

Den 8 oktober, 50 år efter Ches sista dag i livet kommer hans minne att hyllas runt om i världen, även i Sverige.
info@svensk-kubanska.se
www.svensk-kubanska.se

"Varje dag måste vi kämpa för att denna människokärlek ska komma till uttryck i handling som föredöme och mobilisera människorna."

"Alla merkantila samhällen skapar främlingskap. Meningen med socialismen är att befria oss från detta och fostra nya människor."

Illustrationer: "Marxism för nybörjare. Läsa Marx på 2000-talet."
Nestor Kohan & Pier Brito, 2005.